

ΡΩΜΑΪΚΕΣ ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΓΡΙΠΠΙΝΑΣ

Η φοβερή ιστορία της μητέρας του Νέρωνος. Πώς έζησε και πώς πέθανε η γυναίκα που έβούραζε το ανθρωπόμορφο τέρας. Πώς εξημέρευε τους τρεις άντρες της. Ο αντίναυαρχος Άνισέτος και η στυγερή μητροκτονία. Μία τελετή στη βίλλα του Νέρωνος. Η μοιραία τριήρης κλπ.

Μιά από τις τραγικότερες γυναίκες μορφές της Ρωμαϊκής Ιστορίας εινε και η Άγριππίνα, η μητέρα του Νέρωνος. Θά διηγηθούμε σύντομα την ιστορία της.

Γεννήθηκε σε μιά πόλι των Ουβίων, έκει που βρίσκεται σήμερα η Κολωνία. Παντρεύτηκε πρώτα τόν Διομήτην Ένσβαρδο, από τόν όποιον απέκτησε τόν Νέρωνα, τόν κατόπιν αυτοκράτορα των Ρωμαίων. Σε λίγον καιρό μένει χήρα και παντρεύεται τόν ρήτορα Κρίσπο Πασιένο, ό όποιος έγινε δύο φορές ύπατος. Όπως ό πρώτος σύζυγος, έτσι και ό δεύτερος πεθαίνει, μυστηριωδώς. Η φιλοδοξία της Άγριππίνας τή σπινχνει τώρα στο θείο της Κλάυδιο, αυτοκράτορα της Ρώμης, ένα γέρο ξεφοραμένο. Εινε άκομη νέα, ώραιολάτρη και πολύ πονηρή. Πηγαίνει συχνά στο Παλάτι, μπλέκει στα θεατικά δίχτυα της τόν Κλάυδιο, ό όποιος για να τή πάρη επιβάλλει στη Γερουσία να ψηφισή ιδιαίτερο νόμο πού να επιτρέψη στον Αυτοκράτορα να παντρευθή τήν άνηψά του.

Μόλις ανέβηκε στο θρόνο η Άγριππίνα, σκέφτηκε να βάλη άμέσως σε εφαρμογή τόν μεγάλο σχέδιο της : Να εξασφαλίση τή διαδοχή τού θρόνου στο γιο της Νέρωνα. Τόν πρώτα παρουσάει σφαιρές δυσκολίες, γιατί ό Κλαύδιος ελγε από τόν πρώτο γάμο του με τήν περιβόητη Μεσαλίνα δύο παιδιά : τόν Βρετανικό—νόμιμο Διάδοχο τού Θρόνου—και τήν όμορφη και παρθενική Όκταβία. Μετά ό τής Όκταβίας και τού Ρωμαίου πατριάρχου Σιλανού ελγε άναπτυχθή έρωτικό ειδύλλιο. Η φοβερή Άγριππίνα πνίγει στο αίμα τόν άμοιβαίον αυτόν έρωτα. Ένα πρωί ό νεαρός Σιλανός βρίσκεται μαχαρισμένος από άνδρωπος που ελγε βάλει η Αυτοκράτειρα.

Έπειτα η Άγριππίνα κατορθώνει να εγχαταστήση τόν γιο της στα Άνάκτορα. Ο Νέρων, βοηθούμενος από τήν πολυμήχανη μητέρα του, γίνεται γαμπρός τού Κλαυδίου, παίρνοντας γυναίκα τήν Όκταβία. Ο ξεφοραμένος Αυτοκράτορας έκανε κάτι χειρότερο : Έστειλε σε έξορία τόν γιο τόν Βρετανικό και όλους τούς πιστούς σ' αυτόν Ρωμαίους άξιωματικούς. Έκει ό Βρετανικός πεθαίνει δηλητηριασμένος και ό Νέρων άνακηρύσσεται Διάδοχος.

Η Άγριππίνα θριαμβώνει : Ο δρόμος πού θά φέρη τόν Λατρευτό της γιο στο θρόνο εινε άνοιχτός... Εινε άλήθεια ότι τή άκομη ό γέρο-κρονόλογος Κλαύδιος, άλλ' αυτός δέν εινε λόγος άνησυχίας. Η Άγριππίνα γρήγορα βγάζει από τή μέση και τόν μικρό αυτό έμψόδιο...

Σε όλ' αυτά τά εγκλήματα τή βοηθούσε ένας πρηνής δούλος, ό Πάλλαδος, έμπιστος τού Κλαυδίου, τόν όποιον ό γέρο-Αυτοκράτορας ελγε κρυφίει ά π ε λ ε υ θ ε ρ ο και τόν ελγε κάνει αδιάκτο τόν παντοδύναμο.

Στόν Πάλλαδο λοιπόν καταφεύγει και τή φορά αυτή η Άγριππίνα. Κ' ένα πρωί ό Ρωμαϊκός λαός μαθαίνει μ' έκπληξη τόν τόν εαφικό θάνατο τού Αυτοκράτορος και τήν άνακήρξη τού Νέρωνος.

Εινε βέβαιον ότι η Άγριππίνα, για να εξασφαλίση τή βοήθεια τού Πάλλαδου, παρεδόθη άδιάνοχτα στον πρόστυχο αυτό δούλο. Και δέν υπάρχει άμφιβολία ότι οι δύο τούς έφαρμάκωσαν τόν Αυτοκράτορα...

Όλ' αυτά τά κακούργηματα τά έκανε η Άγριππίνα για να ικανοποιήση τή φιλοδοξία της, αλλά και από τυφλή στοργή στο γιο της. Λέγε ότι κάποτε, που ρώτησε τόν Μαντείο για τή τύχη της, έλαβε από τούς Θεούς τήν απάντησι ότι ό Νέρων θά τή εθαυάτονε.

— Άς με θανατώση, άπήνησε η Άγριππίνα, άρκει να βασιλεύση!

Στίν αρχή τής βασιλείας του ό Νέρων σεβότανε τή μητέρα του. Σχεδόν τήν άφνει να διοική αυτή και τήν χώρα και τις κτήσεις της. Έτσι αυτός ελγε δλον τόν καιρό έλεύθερος να διασκεδάξη. Η Άγριππίνα δέν έδουσε παρά για να ικανοποιή κάθε έπιθυμία τού εκψίλου γιού της. Έφρόνιζε να τού προμηθεύη τις ώραιότερες σκλάβες από τις ανθρώπαγορ ές της Άσσιας και τούτο από φόβο να μήν έρωτευθή καμιά διακεκριμένη Ρωμαία, η όποία θά μπορούσε να τήν έπισκιάση...

'Άλλ' ό Νέρων — πού ποτέ δέν ελγε άγαπήσει τήν γυναίκα του Όκταβία—γρήγορα συκάθηκε και τις άγορασμένες γυναίκες. Τό θηρίο αυτό ένοιωσε τέλος τόν έρωτικό παλμό στην καρδιά του : Έρωτεύθηκε μιά... παντρεμένη, τήν Ποπαία, γυναίκα τού στρατηγού Όθωνος, και χωρίς πολλούς διαταγμούς άπεφάσισε να τή χωρίση από τόν άντρα της και να τήν παντρευθή...

Η Άγριππίνα εκατάλαβε ότι άν η Ποπαία γινότανε αυτοκράτειρα, αυτή θά έκανε κάθε έπιρροή στο γιο της και κάθε επίδραση στη κυβέρνησι της χώρας. Θάμπαινε δριστικά στη σκιά... Έκανε λοιπόν ό,τι μπορούσε για ν' άπομακρυνή από τόν θρόνο τήν επικίνδυνη αυτή αντίπαλό της. Άλλ' ό Νέρων, ώργισμένος για τήν άνέμψη τής μητέρας του στις υποθέσεις τού Κράτους και στις σχέσεις του με τήν Ποπαία, άπεφάσισε να τήν ξεμπερδέψη.

Έκάλεσε λοιπόν έναν έμπιστό του, τόν Τιγκελίνο και τού έκανε γνωστή τή φοβερή αυτή άπόφασι του. Ο Τιγκελίνος δέν άργησε να τού βρή τόν κατάλληλο άνδρωπο πού θά έτελοήσει τή μητροκτονία.

Ήταν ό αντίναυαρχος Άνισέτος, πού άποδείχτηκε ό πιο άδίστακτος κακούργος τής εποχής του. Ο Άνισέτος αυτός έπρότεινε στο Νέρωνα τόν άκόλουθο σχέδιο εξοντώσεως τής μητέρας του : Να προστοιμάση ένα πολεμικό πλοίο — μιά τριήρη — πού η πρόμηνη της να εινε διασκευασμένη έτσι, ώστε άμέσως μόλις τής να ελγε διασκευασμένη έτσι, ώστε τήν πρηνή, ό αυτοκρατορικός θάλαμος θά ξεκολλούσε και θά βούλιαζε, μαζί με όλη τήν πρηνή στη θάλασσα ! Αυτό θά γινότανε τήν ώρα πού θά κοιμότανε στην καμπίνα της η Άγριππίνα κ' έτσι ό θάνατός της θά νομιμόζονταν τυχαίος από τόν Ρωμαϊκό λαό.

Ο Νέρων έπεδοκάμασε τόν σχέδιο τού αντίναυαρχου του, κ' έδωσε διαταγή να έτοιμασθή άμέσως η τριήρης αυτή.

Έπειτα, σάν έπιδέξιος ήθοποιός, έδειξε τόση στοργή στη μητέρα του, ώστε η Άγριππίνα να μιν ύποψιασθή τι της έτοιμάεσε ό γιος της.

Η τριήρης έτοιμάσθηκε, στολίστηκε μεγαλοπρεπώς και δέθηκε κοντά σε μιά παραθαλάσσια αυτοκρατορική βίλλα... Ο Νέρων έπληξε στη βίλλα του αυτή, για να περάση έκει τις πέντε μέρες τής Μητέρας τών Θεών. Τήν άλλη μέρα έστειλε και προσκάλεσε τήν Άγριππίνα να λάβη μέρος στο μεγαλοπρεπή έορτασίμ.

Άνυποψίαστη η Άγριππίνα έπληξε στην έπαυλή. Ο Νέρων τήν ύποδέχτηκε με δέγματα σεβασμού και άγάπης, τής μίλησε με ψυχική διάχρησι, τής μίλησε τόν χέρι και τόν βροχού, στο έπισπμο γεύμα, τήν έβαλε να καθήση στη δική του θέσι !

Τόν γεύμα πέρασε με πολλή ευθυμία. Τέλος, η Άγριππίνα, κουρασμένη, εξέφρασε τήν έπιθυμία να πάη να κοιμηθή στην έπαυλή της, στη Μπίγια, δύο μίλια μακρύτερα από τήν έπαυλή τού Νέρωνος.

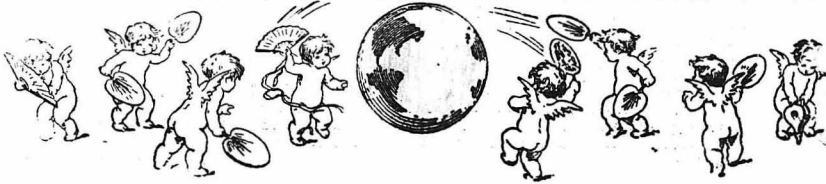
Ήταν πανσέληνος. Η νύχτα όλόφωτη και μαγευτική... Ο Νέρων έσυμβούλευσε τήν Άγριππίνα να πάη στην έπαυλή της διά θαλάσσης, για ν' άπολαύη τή μαγεία τής σεληνοφώτιστης νυχτιάς και τή δροσιά.

Η Άγριππίνα δέχτηκε. Ο Νέρων τή συνάθευσε ως τήν πόρτα τής βίλλας του, και τήν έφιλησε στοργικά.

Πάντοτε άνυποψίαστη η Άγριππίνα, έμπηξε στο μοιραίο καράβι, κατέβηκε στον αυτοκρατορικό θάλαμο, και πλάγασε στην καμπίνα της... Άμέσως μόλις η τριήρης ξεμακρυνε από τή στεριά, ό Άνισέτος έπίσε τόν μυστικό ελατήριο, και σε μιά στιγμή ό θάλαμος—πού τόν πάτωμά του ήταν, κάτω από τά σανίδα, φορτωμένο με μολυβένιες πλάκες—ξεκόλλησε και βούλιαξε... Άλλ' η Άγριππίνα και η άκόλουθός της Άχερώνα, δέν έπαθαν τίποτα, γιατί πρόφτασαν και ερπάχτηκαν από τά δοκάρια πού διαστανώνονταν επάνω από τά κρεβάτια τους. Έν τούτοις οι ναυτες έδούλευαν πυρετωδώς για ν' άποκόψουν τήν πρηνή από τόν λαπόν σκάφος και τή βοήθαξουν ελότιστα. Έπειδι όμως ό μηχανισμός δέν έλειτουργούσε όπος τόν ελхан ύπολογίσει, γίνηκε σύγχυσι στο πλήρωμα τόν όποιον δέν έγνωρίζε τή συντομοσία και προσπαθούσε να σώση τή Βασιλισσά του.

Έτσι λοιπόν τόν σχέδιο απέτυχε και τόν πλοίο έφτασε ήσυχά στην παραλία. Έδώ όμως έσυνεχίσθη η τραγωδία :

Η Άγριππίνα

ΓΙΑΚ-ΝΙΚ

Ο ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΙΚΟΣ

‘Ο νεαρός Σαρουήλ Γκολστιάιν άρραβωνιάστηκε με μίαν νέαν τής Γκλασκώβης. Την ημέρα που πρόκειται να αναχωρήση από το Λονδίνο για να έπισκεφθή την οικογένεια τής μηστής του, ο πατέρας του τον παίρνει κατά μέρος και του λέει :

— Ξέρεις, γιέ μου, τί φροντίδα καταβάλλω για την εύτυχία σου... ‘Εννοώ να κάνης ένα πρώτης τάξεως γάμο ! Πρώτ’ άπ’ όλα, φυσικά, πρέπει να κοιτάξης την προίκα. Πρέπει να φροντίσης ώστε ο πεθερός σου να σου δώση όσον το δυνατόν περισσότερα χρήματα. ‘Εάν είνε τιμώσ άνθρωπος όφείλει να σου δώση τουλάχιστον 1000 λίρες προίκα. ‘Αν έκαμε χρεωκοπία... 2000 ! Τώρα, έάν, κατά τύχη, είνε φυλακή,— πράγμα που έλπίζω, να μη συμβαίνει—δέν πρέπει να δεχθής λιγότερα από 5000 λίρες.

‘Ο νεαρός μηστής, άφοδ έλαβε την εδή του πατέρα του, φύγει για την Γκλασκώβη.

Την επομένη στέλνει στον πατέρα του το εξής τηλεγράφημα :

— ‘Πατήρ κόρης κατεδικάσθη εις θάνατον και άνηγγονίσθη από εξαστίας. Πόσα να ζητήσω ;!

ΠΑΝΑΚΡΙΒΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ

‘Η οικογένεια του διασήμου Τεχοσολόβακου μουσικοσυνθέτου ‘Αντόνυ Ντβόρτζακ έπούλησε τελευταίως τα χειρόγραφα έξι συνθέσεων του Ντβόρτζακ, σ’ έναν άμερικανό πολυκατομμυριούχο άντι 20.000 δολλαρίων (περίπου 1.500.000 δραχμών). Μεταξύ των χειρογράφων αυτών είνε και ή συμφωνία ‘Από τον Νέο Κόσμο’, την όποία ελεγε συνθέσει ο Ντβόρτζακ όταν βρισκόταν στην ‘Αμερική...

και ή ακόλουθός της έπесαν χωρίς κίνδυνο στη θάλασσα. ‘Η ‘Αρχωνάειά μάλιστα, για να τρέξουν άμέσως και την τραβήξουν από τα νερά, άρχισε να φωνάζη ότι αυτή είνε ή Αυτοκράτειρα. ‘Αλλ’ οι μερμημένοι στο μουσικό έτερεξαν, την εκτύπησαν με τα κουτιά και την έσοκόωσαν. Τότε πιά ή ‘Αγριπλίνα εκατάλαβε τη συνωμοσία, άπομακρύνθηκε σιωπηλά χωρίς να την άνειληφθούν, πληγαμένη έλαφρά στον όμο και κολυμπώντας έφτασε στην άνικερνή στεριά, μπήκε σε μία ψαρόβαρκα, έπήγε στην έσπαλί της, στη Μπάγια, έδεσε την πληγή της και πλάγιασε στο κρεβάτι της, βαρεία λυπημένη για τη διαγωγή αυτή του γιού της...

‘Ο Νέρων, όταν έμαθε την άποτυχία τής δολοφονίας, φοβήθηκε πολύ. ‘Ηταν βέβαιος ότι ή μητέρα του θα εκατάλαβε τίνος έργον ήταν ή συνωμοσία, και τισς θα προσπαθούσε να τον εκδικηθή. Βημάτις άπάνω-κάτω τρομαρά άνήσυχος, φανταζόμενος ότι από τη μία στιγμή στην άλλη θάμπαιναν οι φίλοι τής ‘Αγριπλίνας να τον σκοτώσουν.

— Τι να κάνω, Τιγκελίνε ! ρωτάει τέλος το συγγερό σύμβουλό του. Και κεινος τον συμβουλεύει να προφθάση και έξολοθίστη την ‘Αγριπλίνα και ματαιώση έτσι κάθε ένεργεία της. ‘Ο Νέρων ύπογράφει γρήγορα μία διαταγή στον άντιναύαρχο να σκοτώση την ίδια εκείνη νύχτα την μητέρα του.

‘Η ‘Αγριπλίνα, πλαγιασμένη, δέ μπορούσε να βρη ύπνο. Στο νου της στριφογύριζαν διάφορα σχέδια σωτηρίας, όταν έξωφρα ο ‘Ανιστός, σπάζοντας τις πόρτες τής βίλλας της, μπαινεί μέσα και διευδύνεται στην κρεββατοκάμαρά της.

‘Η Αυτοκράτειρα στην άρχη άκουσε ένα συγκεκριμένο θόρυβο· άλλ’ όταν άντελήφθη ότι ή γυναίκα της έφευγε περιτρώμε, εκατάλαβε ότι έφτασε ή τελευταία ημέρα τής ζωής της. ‘Ανασηκόθηκε, κάθησε στο κρεβάτι της, και άτάραχη έβλεπε τον ‘Ανιστό, τον Προκόλο κι’ έναν άλλο να μπαινούν μέσα. ‘Η ‘Αγριπλίνα κοιτάζοντας τον άντιναύαρχο με βλέμμα ήσυχο, του ελεπε :

— ‘Αν έρχεσαι να μάθης πώς είναι ή ύγεια μου, μπορείς να πής στο γιό μου ότι είμαι έξαίρετα. ‘Αν όμως έρχεσαι για να με δολοφονήσης, δέ θα πιστώσω ότι αυτός διάταξε τη μητροκτονία αυτή !...

Μόλις έτελειώσε τα λόγια αυτά, οι τρεις δολοφόνοι έπερικύκλωσαν το κρεβάτι της. ‘Ο Πρόκολος την έχτύπησε μ’ ένα ραβδί στον κεφαλή, και όταν ο ‘Ανιστός ετάρβησε το ζύρος, ή ‘Αγριπλίνα τον εκίοταξε περήφωνα και δείχνοντας το στήθος της, ελεπε :

— Στρατιώτη, χτύπα το στήθος που βήςτρεξες ένα τέρας !...

‘Ο δολοφόνος τής τρήσης τρεις φορές το στήθος και ή ‘Αγριπλίνα έπесε νεκρή μέσα σε λίμνη αίματος.

ΤΡΕΛΛΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΝΟΣΟΚΟΜΕΣ

‘Ολος μας ή Κυριές λένε τώρα,
Κ’ ή παιό τρελλές κ’ ή παι’ όμορφες άκόμη
Πώς άμα έλθη του πολέμου ή άρα
Θά πάν εθύς να γείνουν νοσοκόμη.

Κ’ έγώ τους λέο :—‘Δέν πρόσεμα ποτέ μου,
Πώς τέτοιο πράγμα άνάποδο θά γείνη,
Νά μάς γιατρεύετ’ έν καιρό πολέμου,
‘Εσείς που... μάς πληγώνετ’ έν ειρήμη !...’

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

(Πρὸς τὸ κοινὸν τῆς πρωτεύουσῆς)

Εἰς τὸν δήμαρχον μὴ λέγε τὰ δεινὰ σου, δὲν σ’ ἀκούει...
Σ’ τὸν νομάρχην μὴν εἰπὸς τὸ πάθημά σου, θά χάθῃ.
‘Οστις κρούει τὴν κοψὴν ‘Αστυνομίαν, μῆτην κρούει.
‘Ο,τι γράφεις εἰς τὸν τύπον μὲ μανίαν θά ορθεθῇ !..

ΙΜΦΛΟΥΕΝΤΖΑ

‘Αδιάκοπα οι πόνοι μου τρώνε το κορμί
σάν δίκοπα μαχαίρια να με τρυπούν χασάπικα,
τρίζουν τα κόκκαλά μου, τα άρθρα κι’ οι άρμοι,
και δέκα μέρες τώρα με το κρεβάτι σάπικα.

Κρωώνω κι’ ούδὲ μέρα ή νύχτα δέν κοιμούμαι,
κι’ άν πίνω τής Χημεία τ’ ‘Αμέταλα και Μέταλλα,
δέν βρισκω λίγο ύπνο ούδὲ άποναχοῦμαι
και γρήγορα θ’ άφήσω μου φαίνεται τα πέταλα.

‘Ο νοῦς μου ζαλισμένος τὰς σκέψεις μου σκοτίζει,
μου στάζουν νύτες, μάτια, μου πέφτουνε τα σάλια,
τά σάλια μου τα σπλάχνα ο βήχας τα έσπρίζει
και δένω το κεφαλή μου με δέκα πεντε σάλια.

Τὸν κόσμο, πλέον, γούστο καθόλου δέν τὸν κάνω,
και όταν πεθαμένος περνά από τὸ δρόμο μου
μου πάει ριπιτίδι, μήπως κ’ έγώ πεθάνω,
και πέρνω κι’ άλλες πεντε κουβερες άπ’ τὸν τρόμο μου.

Πές μου να ζῆς, Θεέ μου, μ’ αὐτὰ που ὑποφέρω,
κι’ έγώ εἰς τὸ δευτερί τῆς ‘Ιμφλουέντζας πέρασα,
ή μήπως λεληθότος και δι,ως να τὸ ξερω
παρηκμασα πρῶτως ο φοικαράς και γέρασα ;

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΠΩΣ ΕΣΩΘΗ ΤΟ ΠΛΗΡΩΜΑ

Στὸν ‘Ιταλὸ λαϊκὸ μυθιστοριογράφου ‘Οδυσσεά Μπαρμπερί σινέβη τελευταία ένα πολὺ χαριτωμένο έπεισοδιό.

Μιά μέρα ο έκδότης του, τὸν παράγγειλε ένα πολὺ δραματικὸ μυθιστορημα και τὸν έδηλωσε ότι για κάθε βίαιο θάνατο που θά συνέβαινε στὸ μυθιστορημα αὐτό, θά του έδινε δέκα λιρέτες ίδιαιτέρως. ‘Ο Μπαρμπερί τότε άρχισε να σκοτώνη άγρίως όλους τοὺς ήρώας του. Σὲ καθε κεφάλαιο που έστειλε στὸν έκδότη, ελεγε και δυο-τρεις βίαιους θανάτους.

Μιά μέρα ο έκδότης του έλαβε ένα κεφάλαιο του έργου, εἰς τὸ τέλος του οποιου εἶδε ότι έπρόκειτο να βουλιάρη από τρομαρη τρικυμία ένα άτμολοιο με 600 έπιβάτες. ‘Ο έκδότης τότε κατατρομαγμένος έπευσε να στείλῃ στὸν συγγαφέα τὸ εξής γραμμα.

‘Τὸ παράκλιες άδελφε μου. Μήπως περιμένεις να σου δώσω δέκα λιρέτες για κάθε πνιγμένο έπιβάτη ; Σὲ εἰδοποιῶ ότι θά λάβης μόνον δέκα λιρέτες για όλους μαζί...’

Μόλις έπηρε αὐτὸ τὸ γραμμα ο συγγαφεύς, έσχισε τὰ χειρόγραφα που έγραφε εκείνη τη στιγμή και... έσωσε τὸ άτμολοιο !..